

Tynnu Graean o Afonnydd

Gwybodaeth Amgylcheddol a Chyfreithiol

Cymor Cefn Gwlad Cymru
Countryside Council for Wales

Asiantaeth yr
Amgylchedd Cymru
Environment
Agency Wales

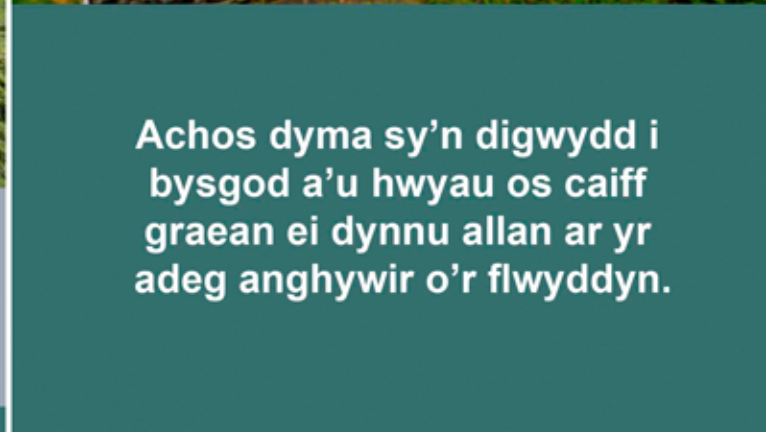
The Wye & Usk Foundation
Action for fisheries

Aggregates Levy Fund for Wales

Dychmygwch hyn yn digwydd i'ch cartref chi a'ch plant.

Achos dyma sy'n digwydd i bysgod a'u hwyau os caiff graean ei dynnu allan ar yr adeg anghywir o'r flwyddyn.

Mewn graean afon mae nifer o rywogaethau o bysgod yn claddu gan gynnwys eog a lamprei. Mae brithyll a crothell yn claddu mewn graean hefydd felly gall wyau a physgod bach fod yn y graean o'r hydref tan ddiwedd Gorffennaf. Mae graean hefyd yn gartref i nifer helaeth o greaduriaed diasgwrncefn mae pysgod ac adar yn dibynol arnynt.

Mae tynnu graean mor farwol i bysgod a'u hwyau a llygredd. Bydd rheini all oroesi'r symud gwreiddiol neu gael eu tagu gan silt sydd yn cael ei ryddhau yn debygol iawn o gael eu hysglafethu.

Mae tynnu graean yn cael effaith ddrwg ar adar sy'n nythu ar raeon fel pibydd y dorlan neu cornicyll modrwyog lleiaf. Mae hefyd yn cynyddu llediad chwynnau goresgynnol fel chwyn cnotiog Siapan.

Cyfarwyddyd Cyffredinol:

- Cynlluniwch unrhyw dynnu graean ymhell o flaen llaw fel gall graean gael ei godi ar adeg ddiogel er mwyn defnydd yn y dyfodol.
- Peidiwch amharu ar raeon afon rhwng 15ed o Hydref a 31ain o Orffennaf.
- Peidiwch a gadael mynediad i gerbydau na stoc ar lannau carregog rhwng 15fed o Fawrth a 31ain o Orffennaf.
- Mae defnydd o raeon neu sial sych yn lawer llai niweidiol ne defnyddio graean afon.
- Gwnewch yn sicr fod gennych bob hawl angenrheidiol wrth Asiantaeth yr Amgylchedd, CCC, Natural England a'ch cyngor lleol cyn tynnu graean o afon - *gallwch fod yn torri'r gyfraith os na wnewch.*

I dynnu graean yn AGA y Wysg a'r Gwy ac ABGA Luggbydd arnoch angen:

- Hawl Amddiffynrhag Llifogydd gan Asiantaeth yr Amgylchedd os o'r brif afon. Am lednentydd bydd angen caniatad wrth eich Awdurdod Lleol.
- Hawl gan CCC/ Natural England mewn AGA neu ABGA - Mae'r rhan fwyaf o Wy a Wysg ynghyd a'u lednentydd wedi eu nodi. Hyd yn oed os ydych yn tynnu o ardal sy heb ei nodi, i fyny'r afon, bydd angen hawl arnoch.
- Caniatad cynllunio o'ch awdurdod lleol.

Troseddau y gallwch ei cyflawni wrth dynnu graean:

- Amharu ar bysgod yn claddu yn debygol (rhwng canol Hydref a diwedd Gorffennaf yn achos Gwy a Wysg), ac heb ganiatad oddi wrth Asiantaeth yr Amgylchedd, mae'n drosedd dan y Ddeddf Pysgod Dŵr Croyw 1975 (uchafswm dirwy £2,500).
- Mae glanhau gwely prif afon yn drosedd o dan Ddeddf Mordwyo Afon Gwy 2002 (uchafswm dirwy £1,000).
- Mae niweidio'r diddordeb cadwriaethol yn drosedd o dan y Ddeddf CROW (uchafswm dirwy £20,000).

Am fwy o wybodaeth cysylltwch a:
The Wye & Usk Foundation ar 01982 551 520 neu
admin@wyeuskfoundation.org

www.wyeuskfoundation.org

Registered Charity No. 1080319